

KARLOVARSKÁ NENAŽRANOST

IVO HAVLÍK

**Křiklavá pouť Baxou dotovaných miliardářů •
Zlatý důl božského Bartáka • Pijácký mejdan
herců a politiků • Topinky na sádle plavčíka Důry
• Co se nesnědlo, dostali chudí**

Antikvariát neotřelého názvu Červený knír prodal brožuru Lenin, Stalin a VKS(b) o filmu. Jak v nabídce uváděl, byla už zažloutlá, měla zašpiněnou ořízku a uvnitř byla obouchaná knihovnickými razítky. Knížku o 158 stránkách v poloplátěné převazbě v roce 1950 vydalo nakladatelství Orbis nákladem 5500 výtisků. Možná už poslední výtisk z tohoto množství byl nepochybně zakoupen v Česku, protože antikvariát ctěným zákazníkům oznámil, že ruší zaslání objednávek na Slovensko - „je to bohužel následek extrémního zvýšení ceny ze strany České pošty, které nemůžeme akceptovat“.

Zůstává otázkou, zda soubor porevolučních úvah o filmu jako „nejdůležitějším umění“ (Lenin) nekoupil bohorovný ministr pro úspěch české kultury.

Rozhodl se totiž navýšit každoroční dotaci Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary. Jako jeden z mála na to upozornil server Borovan.cz, který vychází s exkluzivním podtitulkem Exkluzivní byznysové informace.

Pod nadpisem „Baxovo ministerstvo nasype Karlovarskému festivalu miliardáře Havrana přes 140 milionů“ se pozastavil nad posílením penězovodu z prostředků daňových poplatníků pro MFF Karlovy Vary, který spoluvlastní skupina Rockaway Capital. V ní a v její divizi Rockaway Arts figurují miliardáři Jakub Havrant a Karel Komárek. Ministr s nimi letos před fotoaparáty reportérů slavnostně podepsal smlouvu, která na tři roky zajistí MFF dotaci 141 milionů korun (ročně tedy 47 milionů), což je o 17 milionů více než doposud!

Martin Baxa,

v jehož resortu citelně chybí prostředky na mzdy či záchranu cenných památek, na vydávání hodnotné literatury, na podporu divadelních ochotníků, se přitom neváhal pochlubit, že díky nové

Nejvyšší kontrolní úřad již několikrát upozornil na závažná pochybení v hospodaření karlovarského festivalu, a přesto z peněz daňových poplatníků dostává stále štedřejší dotace. Ve Valdštejnu a Strakovce se na to neslyší.

NKÚ upozornil,

že žádosti o třicetimilionovou dotaci, adresované ministerstvu kultury, každoročně obsahovaly zásadní nedostatky. Navzdory tomu Baxa festivalu desítky milionů korun poskytl znovu, ačkoliv tím porušoval vlastní pravidla.

Ještě závažnější bylo zjištění, že pořadatelé posílali v letech 2013-2017 na ministerstvo dvě vyúčtování. Podle prvního bylo hospodaření MFF v zisku, podle druhého ve ztrátě. Festivalová pokladna tak nemusela vrátit část poskytnutých prostředků. Příjmy přitom byly podle kontrolorů kráceny neoprávněně, vedení MFF to však, jako většina ostatních kritizovaných subjektů, odmítlo. Bartoška i jeho věrní spolupracovníci z toho vždy dokázali zázračně vybruslit. Možná proto, že kolem božského Bartáka panovala aura nedotknutelnosti.

V hospodaření MFF

se léta objevuje mnoho nejasností, ale kromě NKÚ, který mu vytýká nehospodárnost opakovaně, je nikdo nechce řešit.

Adéla Hofmanová se pozastavuje nad tím, že nově schválená audiovizuální novela navýší o stovky milionů korun dotace z kapes daňových poplatníků i do hyperziskového sektoru televizních seriálů nebo počítačových her. Nebo nad socialistickým nesmyslem, tzv. statusem umělce, kdy budou úředníci rozhodovat o tom, kdo umělec je a kdo není, a tento kontroverzní projekt bude stát 700 milionů korun.

Je stěží uvěřitelné, že v době, kdy vláda zápasí s rozpočtovým schodkem, ministerstvu kultury rekordně navýšila rozpočet o celých 28 procent oproti loňskému roku.

K jedinému pozitivu snad patří, že zatím utichla snaha, aby se po Bartoškovi ve Varech pojmenovalo kdecó, v první řadě se pře-

Adéla Hofmanová

ještě odvážně píše: „Navzdory prokazatelným faktům se snaží většina médií adorovat prezidenta karlovarského MFF jako jeho zachránce. Již několikrát jsem se marně snažila vyvrátit, že to byl právě Jiří Bartoška, kdo se zasloužil o to, že Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech nezanikl. Nebyl to on, ale karlovarští patrioti a podnikatelé kolem Grandhotelu Pupp a firmy Karlovarský porcelán Thun. Ti si velmi dobře pamatovali, jak slavnou éru má tato filmová přehlídka kategorie „A“, kterou se jí podařilo získat již v roce 1956, za sebou a všemožně se ji proto snažili zachránit, zatímco jiní dělali opak.

Ostatně, proslulý Pupp byl léta elegantním dějištěm MFF v době, kdy ještě neexistoval festivalový hotel Thermal, a hostil největší filmové hvězdy své doby, například Claudii Cardinalovou, Monicu Vittiovou, Henryho Fondu nebo Tonyho Curtise. Podle pamětníků byla vysoká úroveň MFF a jedinečná noblesní atmosféra z filmařsky zlatých šedesátých let dosud nepřekonána a nostalgicky na ni vzpomínají. Tak, jako jiné kulturní události, byl karlovarský festival samozřejmě vždy odrazem své doby a politické situace, což platí i dnes.

Jiří Bartoška

vstoupil do hry až poté, co již bylo rozhodnuto, že karlovarský MFF naštěstí zůstane zachován, a zpočátku plnil funkci šéfa nově založené Nadace Film Festival Karlovy Vary. Mimochodem, ve vedení MFF coby ředitelé figurovali vynikající režiséři Jiří Menzel a Antonín Moskalyk, mezi nimi a Bartoškou však panovala vzájemná nevraživost.

Když se populární herec stal prezidentem MFF, projevil se záhy jako obratný manažer, který dokázal sehnat peníze, jež v rozpočtu festivalu zpočátku citelně chyběly. Nikdy se netajil tím, že vsadil na svůj „populární ksicht“, a právě v tom spočívalo tajemství jeho úspěchu. Brzy zjistil, že majitelé jak státních, tak soukromých firem dobře slyší na jeho jméno i světoznámé zahraniční hvězdy a díky tomu, že začali MFF velkoryse sponzorovat, jim nabídl

Foto: Ivo HAVLÍK

smlouvě bude podpora rekordní. Zdůvodnil to tím, že „pro jednu z nejprestížnějších akcí svého druhu na světě je taková velkorysá podpora logická“. Čtenáři, nemýlíš se, mluví se o rozměru světa.

Zcela přitom pomíjí komerční dopad MFF. Média referují málo o filmech, které se zde promítají, nebo o soutěži, která je v kontextu ostatních festivalů bezvýznamná, a především reportují okázalé večírky. Není tajemstvím, že karlovarský festival má léta pověst největšího mejdanu v zemi, kde se kvůli množství vypitého alkoholu přestanou ovládat i mnozí politici.

jmenovala Moskevská ulice. Naštěstí navzdory tomu, že petici, která to měla prosadit i vedení města, podepsalo několik tisíc lidí, výzva zapadla. Ve hře nicméně stále je, aby Bartoškovo přijmení získalo prostranství před hotelem Thermal. To ovšem v době, kdy tento brutalistní objekt je krásně nakaširovaný pouze několik dnů v roce, kdy část ošklivé dlažby milosrdně překrývají červené koberce.

různé exkluzivní výhody. Ať už šlo o veškerý full servis a především účast na okázalých party pro vyvolené, večerích s filmovými hvězdami v nejdražších restauracích nebo vstup do podzemního baru v Puppě, který je v době MFF umožněn jen VIP první kategorie.

Bohužel se právě kvůli sponzorům, kteří si chtějí nejen užívat, ale také své firmy patřičně zviditelnit, začal postupně elegantní

Stroj času

KAREL SÝS

Jsem jako anděl v rukou kadeřníka
zlého kadeřníka
vzteklého holiče
Mám zpustošenou tvář
Slábnoucí svatozář
neboť můj plyn dochází a skomírá...
„Tak co básník Sýs
jak se daří?
Co pero - spouští?“
„Spouští I v té spoušti spouští!“
Jako bys chtěl dělat omelety z kraslic!

Nějaká svině ti pořád telefonuje
a dýchá a poslouchá
tvůj dech a zavěsí
Jsi příliš malá figurka aby na tebe špinili
byť symbolické kulky
Nic už neobejdete se tu pro tě bez hoře
Jak ozubený Kristus táhneš chvost věčných
nevěst
za sebou víc trosek nežli zdí
Leporello i Don Juan zároveň
Složka K. S. není dosud uzavřená
Stýkal se s tím či oním
Spal tam nebo tam
Rtuť činů ještě nedostoupila
ke znamínku: Splněno
I tak je dost těch co chtějí vědět
I rodné číslo Homéra

- - -

Po půlnoci smřtí se byt na stůl a židli
Jako byt Jean-Paul Sartra
Když si přestal kupovat knihy
poté co mu Tajná armáda vyhodila
do povětří knihovnu
A jediná ozdoba v místnosti
je mravní zákon na nebi
a nesčíslnost hvězd v tvé duši

- - -

Je jaro blíží se čas veder
čas otevřených oken večerů na balkónech
Lidé spěchají na lodžie a na chaty
inhalovat pryskyřici seno jód
A ty spěcháš k psacímu stroji
jsi sám stroj
stroj na články na lektorské posudky
na zprávičky á Kčs 35,-
stroj na řízky na bifteky na játra

jež nemůžeš vystát a musíš je vystát
v masném krámě u svatého Petra
v bývalé židovské rituální prodejně
Kdysi tu visely křesťanské dívky za nohu
dnes tu visí vepřové kýty a krky
Chtěl bys být playboy a ono to už nejde
Stěží si sedneš v kalhotách šitých před
měsícem na míru
Vláčíš s sebou břicho
Jako kosmonaut balík s životními funkcemi
Stává se z tebe Al Capoun
stroj na čaje z Tuzexu
neboť Tuzex je veliký básník a napsal
krásnou báseň
Orange Pekoe Darjeeling Earl Grey
Tvé dny se hrnou samospádem k prosinci
jak krev kalendáře podepřeného v lednu
Ne mně není dáno ve snách žítí
Kouzelník odejde zůstanou rekvizity
Mlč umíráčku mlč
Ten nápad já už znám
Tak mě bože svrhni aspoň na Jupiter

- - -

Viděl jsem nejlepší mozky své generace
zmítat se v kleštích kariéry
37 let po poslední válce
a svůj mozek právě tak
Můžeš si všecko koupit
ale kdys naposled ležel v trávě?
Kdy ses naposledy pekl na slunci
aniž by sis řekl: co stojí ten gríl?
Štěstí není zlatá muška je to masařka
vznášející se nad shnilou pamětí
Ale je třeba stvořit štěstí nové
Pojď vylomit tu klec
Nebudeme se bát vlka času nic
Nechci vidět nejlepší mozky své generace
roztahané jako holubičí šed' po hambálkách „poválečné“ Evropy
rozmazané jako lejno před východem
z metra ve špiče

- - -

Říkají nám:
„Neokopávejte ty zahrádky
Nechte toho stavění když dostavění nelze
zaručit
vykašlete se na to
vám už nevydají plod ani stín

před takovým deštěm krovy nechrání
Co bude po válce?
To ti povím za 44 minut“

- - -

Jsmе z těch kdo ještě pamatují raky ve vodách
a které stále udivuje hemžení kovu v povětří
kdo mohou říci - můj dědeček měl krámek
v dobách kdy se ještě nekácely staré stromy
ale do korun se zavěšovaly lampióny
Slétaly se na ně mouchy dosud nehubené
prášky
Ach ty stromy zabydlené hejny
svatojánských mušek!
Dehet na plovárně voněl jako Jih
A příběh Romea a Julie tak vzrušoval
když jsi vdechl vůni zakázané pivní pěny
Strýčku
Pamatuješ se jak jsi vyndal na hloubce kolíček
a duše člunu a má duše začaly ucházet
a tak mohu odpovědět: ano utonul jsem
Jenže jsem se nesmířil že se to nevrátí

- - -

Všichni si myslíte:
ten zestárnul
zpupkovatěl
pořád se jen válí
A já zatím padám na znak do dětství
Ještě chvíli - půjde-li vše dobře -
A ucítím heřmánek a zespod dehtovaná
prkna plovárny

- - -

Za mořem září město je to Terst
Tady dostávala tvoje duše srst
Hřebelcoval ji Sarkany Zirone a hrabě
Monte Christo
vzpomínka roste dokud je v duši čisto
V dálce pluje Malá a Velká Syrta
bez odmluv řídíš se zákony doktora Antekirta
Jsi v istrijském Piranu bezmála v Itálii
do Benátek odsud pluje loď pouhou chvílí
Jsi tu cizinec nahlížíš do jiných osudů
jako bys ve sklepe nepozván upíjel ze sudů
Hledíš za cizí výstřihy za cizí plavky
Tvé vzpomínky leží hluboko jako vykopávky
Hle babička v pokoji setmělém
maže ti vlasy ořechovým olejem

aby tvoje hala nezářila jako lampa
Máš zase novou lásku je to Holanova Kampa
Vzrušují tě místa kde je cítit pach
ryb a věcí jež se obracejí v prach
Hle svá minulost opalizuje jako rtuť
ožívá a zvedá se jí hrud'
Z patřičné výšky
mění se věže ve vížky
Ze složení vzduchu na zastávce v Písku
hádám na složení vzduchu celé planety
Hle stojím s Haničkou v zahradě
v těžišti vesmíru
mezi zuby si mi dere potůček prvního vyznání
až mezi rybízy zazvoní: Mám tě rád
Je to můj otočný bod
Hle Haniččiny vlasy med svržený z letadla
na záhon kopretin
Hle její podpaždí hmoždíř v němž se drtí
krevel a pepř
Be fe le me prs se veze
Ó lásky horské souhlásky
Hle jedu na motocyklu nit se odvíjí zpátky
He minulost se hrne pootevřenými vrátky
Hle ticho které ruší jenom dusot hodinek
Dusot stáda pářících se v porcelánu
Hle tato báseň nemá konce
Báseň záruka že divoký času vztek
neodnese tebe ale báseň - tvůj věrný odlitek
Hle báseň jizva...

* *

Úryvky z dlouhé básně Stroj času - Pokus
o průřez si připomínáme první rok od úmrtí
zasloužilého umělce Karla Sýse, zakladatele Unie
českých spisovatelů.
Karel Sýs zemřel 29. července 2024, pouhé tři
dny po svých 78. narozeninách, narodil se
26. července 1946 v Rychnově nad Kněžnou, ale
za své rodné město považoval Kostelec nad Orli-
cí, kde s rodiči do svých šesti let žil, potom se
přestěhovali do jihočeského Písku.
Stroj času básník napsal v srpnu 1982 na Ždání
u Slapské přehrady se vzpomínkou na Kamila
Maříka a Jiřího Žáčka s mottem Sidney Poltona:
*„Představte si, že byste přeřízli automobil na půl.
V tom případě by se dala uhadnout kompletní,
celá struktura. Ale kdybyste z auta odřízli tenouč-
ký plátek a kdybyste ho uřízli v pootočeném
úhlu, byla by to těžší úloha. V plátku, který jste si
ukrojili, by mohl být jen kousek nárazníku, pneu-
matiky a skla. Z takového řezu byste jen těžko
uhádli tvar a funkci celé struktury.“*

KAREL SÝS ČERVENEC

Ty malý ptáčku vyklubaný na světlo
který se tlučeš v kleci světa
Rosteš
a klec se zmenšuje
Mříže ti letí vstříc
železné a zlaté
Pocukrované potřené medem
a do očí ti vlhání ventilátor
pyl koččího zlata
a z nebe poprchává cukrárn

Náměstí sálá
v pokladně fosforeskují mince
na stožárech srší Eliášův oheň
Sestry Berouskovy
podepřeny pouze pyjem reflektoru
jdou od školy ke spořitelně
ale deset metrů n a d zemí
jdou suchou nohou po hladině prázdna
Jejich maminka se spustí - kladku v zubech -
z věže
cestou pohrdavě hledí do oken zubní ordinace
sbíhají se jí sliny ale polkne teprve na zemi
zatímco my máme hrdla vyschlá strachem
Hle tvé tři první ženy a hned nedosažitelné

Moře
Babička nikdy neviděla moře
a přece mi jednoho dne řekla: Robinsone
a škrtila zápalkou
Ani maminka nikdy neviděla moře
a přece se jí lísalo k nohám
když mi při horečce četla Ostrov pokladů
Tatínek nikdy nebyl u moře
a přece když se hádal s maminkou
rozlilo se v bytě moře hořkosti
V Kostelci nad Orlicí vlastně nikdo nebyl
u moře
ale ono bouřilo se za tetiným plotem
kůlna pana Dostála se zmítala
ale nakonec se podřídila pětiletým prstům
svírajícím kormidelní kolo
převrácené nohy suchozemské židle

Sen o moři byl přesnější než oceán
jako je přání čistší nežli čin

FILIP T. A. K., vlastním jménem Tadeusz Andrzej Krawczyszyn. Malíř a grafik polského původu s rodinnými kořeny v bývalé Haliči padesát let žije a tvoří na Českomoravské vrchovině. Olej na plátně byl motivován básní Karla Sýse Stroj času. Obraz je dnes v soukromé sbírce za severním polárním kruhem ve Švédsku.

Foto: Ivo HAVLÍK

Foto: František DOSTÁL

Pokračování na straně 3

festival, do té doby ctící přísný lázeňský statut, měnit v křiklavou pouť. Karlovarské centrum je zamořeno množstvím různých firemních stanů a stánků, arogantně okupujících a poškozujících krásně udržované parky a kolonády i chráněné objekty. Na každém rohu vyvívá někdo nebo něco jiného a alkohol tu teče proudem od rána do večera.

Hotel Thermal

je po dobu MFF nakaširovaný k nepoznání, ale jeho okolí s pivními stany a fast foody působí velmi nevábňě. Nutno ovšem podotknout, že karlovarští konšelé to dovolují, protože rozhněvat si božského „Bartáka“ a přijít o pozice VIP nikdo z nich nechtěl.

Karlovarští politici, kteří se jako figurky na orloji střídají v Nada-ci Film Festival Karlovy Vary, prezidentovi MFF vždy ochotně vše odsouhlasili a z rozpočtu města i kraje schvalovali milionové dotace. Ty společně se státními mířily do Bartoškovy soukromé firmy Film servis festival KV a zaručovaly mu značné zisky, o nichž se mu do té doby ani nesnilo.

Zatímco léta Bartoška vlastnil tento zlatý důl sám, v roce 2021 do něj vstoupil strategický investor, skupina Rockaway Capital, za jakých finančních a dalších podmínek však zůstalo tajemstvím. Loni se její majitel Jakub Havrlant domluvil s dalším miliardářem a známým mecenášem umění Karlem Komárkem, že vstoupí do divize Rockaway Arts, která je nyní překvapivě uváděna jako majoritní vlastník celého MFF.

Je velmi pravděpodobné,

že si Bartoška nechal za majoritní podíl ve své společnosti velmi dobře zaplatit. Jak zjistili bulvární novináři, do nákupu luxusních nemovitostí, ať už bytů či horských apartmánů nebo pozemků, investoval v poslední době nejméně osmdesát milionů korun. Ne vše, například investice v zahraničí, se jim ale zatím podařilo dohledat.

Laskavý čtenář snad promine délku citátu. Deník Právo, který je mediálním parterem, o tom nepíše, šéfredaktor Šabata nabral vodu do úst a dává se ve smokingu fotografovat při předávce jedné z hlavních cen.

Že jde především o prezentaci české smetánky, svědčí bombastické zpravodajství z červeného koberce, na kterém v přímém přenosu probíhá nekonečná přehlídka luxusu a nezměrného bohatství. Takže se dočítáme, která dáma měla nejhlubší dekolt a která neměla podprsenku, které se trefily do trendy outfitů, jaké drahokamy zářily na jejich šjích, v ušních boltcích, na útých zápěstích a šlechtěných prstech. O tom, který film dámy viděly a co o něm soudí, nevíme nic, kvůli promítání v setmělém sále přece nepřijely.

Dagmar Havlová

se objevila v černobílých šatech od návrháře Lukáše Macháčka, které doplnila výraznými perlami.

Na první pohled na sebe strhnul veškerou pozornost dlouhý náhrdelník s perlou Kendra od ALO diamonds za 541 741 Kč, k němuž ladily náušnice s perlou a diamanty Lavish Sea za 172 498 Kč a prsten s perlou a diamanty za Kč 190 529, na konci čísla devítka - přesně podle Bati. Další půlmilionový šperk zdobil hereččin předloket. Šlo o náramek z 18karátového bílého zlata s diamanty a sladkovodní bílou perlou z kolekce Ocean & River.

Andrea Bartošková

si dovezla hned tři klenotnické sety. Dva byly diamantové a jeden smaragdový. Stály prý miliony. Podle médií vdova tak „opět předvedla svůj okouzlující šarm“. Ceník: Náhrdelník s diamanty a vzácnými smaragdy z kolekce Imposant Constellation stojí 226 621 Kč, náramek 592 114 Kč, prsten 2 897 902 Kč a náušnice vyjdou na 328 726 Kč.

Hanu Vagnerovou

údajně rozzářily diamantové šperky v hodnotě přes půl milionu. Diamantový set za 569 800 Kč byl objedнан pro herečku přímo pro tuto příležitost a aby vše sedělo, měla k tomu vyladěné šaty od návrháře Borise Krále.

Dana Morávková

dorazila na pouhý skok(!) v krajkové sukni ve smetanové barvě, kterou doplnila luxusními šperky z rodinného klenotnictví Halada. Její dekolt zdobil náhrdelník s diamanty a perlou, na ruce se blyštil náramek z růžového zlata s hnědými diamanty za 283 500 Kč a dva diamantové prsteny celkem za zhruba půl milionu z kolekce Pomellato Nudo. Sděluje to mediální informace, která zná na haléře přesnou cenu perly Swing Boho Pearl, k dostání je za 115 091 Kč.

Jistý herecký pár

uprostřed festivalu oznámil, že se po 16 letech rozvedl. Manželství zkrachovalo už na jaře, ale za vhodnou příležitost přijít s tím na buben si rozvedenci schovali až do Varů. Jak lépe na sebe upozornit?

Ještě se podívejme na závěrečný raut, menu ve všedních dnech si všímat nebudeme, nejsme troškaři.

Jeden z palcových titulků pravil: „Skoro tuna jídla, z toho 160 kilogramů sushi“.

Raut se konal v Grandhotelu Pupp a tamější šéfkuchař Ondřej Koráb očekával tradičně největší zájem o sushi: „Půjde o zhruba sto šedesát kilo. Kolegové kvůli tomu nespali a jeli šestatřicet hodin v kuse“. Tohle by nedal ani havří Stachanov, legenda sovětských úderníků Stalinovy éry.

Tým Julia Surmaje

musel posílit své řady. „Už teď chystají zeleninu, vaří kuřečí salát, míchají wasabi a dělají další věci, aby mohli kolem půlnoci začít motat,“ přiblížil v pátek dopoledne frmol v kuchyni Koráb.

Na závěrečný raut dorazila přibližně tisícovka pozvaných hostů, pro které bylo připraveno 950 kilogramů jídla. „Celý grandhotel se vlastně přetvořil v jeden velký bufet,“ uvedl šéfkuchař. Malá dvorana se proměnila ve prostor pro studenou kuchyni, před barem Rendez-vous se grilovalo, do Pupp-up zóny hosté zamířili na sushi.

Prostor dostala i česká gastronomie včetně regionálních potravin. Jedním z lákadel byl speciálně upravený sýr Gran Moravia, gastronomická „vlajková loď“ italské sýrárny se sídlem v malé vesnici Tři Dvory v Hanácké rovině u Litvle.

„Koupili jsme celý bochnik, který jsme rozkrojili a vydlabali. Ohřejme těstoviny a hodíme je dovnitř,“ popsal Koráb. Koho by tohle nenapadlo?

Strávníci mohli ochutnat také topinky na sádle. Vzpomeňme, že lacinou pochoutku plebejců ve Vančurově Rozmarném létě s dějištěm na říční plovárně v Krokových Varech chválil prostopášný Antonín Důra.

„Někdy je opravdu nejlepší nebýt až příliš kreativní,“ usoudil šéfkuchař nad nápadem osmahnout krajíc chleba. A co česnek, byl?

Nejstíplavější prý je odrůda Rusák! Pokud ji už nepřejmenovali jako onu ruskou zmrzlinu.

Co se týkalo sladkého, zajímavostí byla ledová socha inspirovaná festivalovým symbolem. Do ní cukrářky vyskládaly zhruba třicet kilo různého ovoce.

Družstvo festivalové kuchyně standardně tvoří 43 lidí a deset studentů. Kvůli festivalu byl celkový počet navýšen na osmdesát. Vždyť hosté jedli a pili, lidově žrali a chlastali, ještě ve čtyři hodiny ráno.

Lékaři bez hranic

ve festivalovém týdnu (nikoli shodou okolností) varovali, že Program distribuce potravin Humanitární nadace pro Gazu (GHF), který byl před měsícem spuštěn izraelskými silami za podpory USA, Palestince nutí volit mezi hladověním a riskováním života pro minimum zásob.

Příklady: Více než 500 lidí bylo při snaze získat potraviny zabito a na 4 tisíce jich utrpělo zranění. Pod nálepkou humanitární pomoci jde o masakr.

„Čtyři distribuční místa mají rozlohu fotbalového hřiště a jsou obklopena strážními stanovišti a ostnatým drátem. Oplocený vchod umožňuje pouze jeden přístup dovnitř nebo ven,“ říká Aitor Zabalgogeaakoa, krizový koordinátor Lékařů bez hranic v Gaze.

Podle jeho svědectví „humanitární“ pracovníci GHF vždy otevírají oplocení až na poslední chvíli, čímž nutí tisíce lidí vstoupit najednou a bojovat až do posledního zrnka rýže.

„Pokud lidé přijdou dříve a přiblíží se ke kontrolním stanovištím, jsou zastřeleni. Pokud přijdou včas, ale je jich příliš a přeskočí valy a dráty, zastřelí je. Pokud přijdou pozdě, zastřelí je, protože se jedná o hlídanou zónu,“ dodává Zabalgogeaakoa.

Organizace Medicens sanskrtu frontieres vyzvala občany České republiky k rychlé, neodkladné peněžitě pomoci: Když nám pošlete 500 Kč, bude mít 80 lidí čistou pitnou vodu na celý měsíc!

Kdo na to z nenažrané české smetánky, plných devět dnů hýřící zadarmo v Karlových Varech, slyšel alespoň z dálí? A kdo má tu drzost a svědomí přijet na tučný účet daňových poplatníků i příště? „Jakmile odjede poslední host z Pupp, nastává pro vedení i personál odpočinek. Ale ne na dlouho. Pomalu totiž začneme chystat další ročník festivalu, který bude jubilejní (šedesátý). Chceme hostům opět poskytnout to nejlepší, co umíme,“ ujistil ředitel grandhotelu.

Dramaturgie festivalu možná příště na promítací plátno konečně pustí i některý z ruských filmů, které jsou zatím na indexu. Nemusí to být Šukšino Červená kalina nebo oscarová Moskva slzám nevěří. Více by se hodil 100 let starý němý Křížník Potěmkin od Sergeje Ejzenštejna s expresivní scénou krvavého masakru na Oděském schodišti. Premiéru měl v roce 1926. Na EXPO '58 byl prohlášen za nejlepší snímek v historii kinematografie. Děj je o vzpouře vůči nenasytům, při níž mrtvý volá po spravedlnosti.

Snad by však stačilo zvolat s Vladimírem Majakovským - „Shnilý-mi rajčaty do nich!“

(Fakta jsou z veřejných zdrojů)

P. S.: Po závěrečné festivalové noci se grandhotel vyznamenal sociálním citěním. Když v kuchyni a na prostřených stolech z jedné tuny nakoupených potravin zbylo skoro 740 kilogramů, telefonovali Potravinové bance. Ta neskrývala překvapení. „Množství přebytků nám vyrazilo dech, jsme za jejich nabídku neskutečně rádi“, poděkoval ředitel „banky“ a sdělil, že na zbytcích si pochutnají senioři a děti ze sociálně slabých rodin.

Tak to má asi být. Nejdříve stolečku, prostří se elitám, teprve co spadne pod stůl, odvézt chudině.

PETR ŽANTOVSKÝ

Vyšlo 24. července 2025
luk@futura.cz